

[Indenrigsministeren.]

kommet i gang, skulle staten kunne trække sig tilbage. Dette er i overensstemmelse med, at den offentlige indsats med hensyn til tilvejebringelsen af byggemodnet jord hidtil har været decentraliseret på kommunerne, og at disse har vist sig velegnede til at løse denne opgave på eget økonomisk ansvar.

Idet jeg i øvrigt henviser til de lovforslaget ledsagende bemærkninger, skal jeg anbefale lovforslaget til det høje folketings velvillige behandling.

Boligministeren (Carl P. Jensen): Jeg skal hermed tillade mig for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om regulering af bymæssige bebyggelser* og i tilslutning hertil *forslag til lov om ændringer i lov om byplaner*.

Lov om regulering af bymæssige bebyggelser blev gennemført som lov nr. 210 af 23. april 1949. Loven har senest været forelagt det høje ting i 1959, hvor den ved lov nr. 91 af 21. marts 1959 blev forlænget uændret, uden at der i loven optoges en bestemmelse om revision efter et vist åremål, som var gældende i den oprindelige lov.

Nærværende forslag, som indeholder en ny udformning af lov om regulering af bymæssige bebyggelser, fremsættes samtidig med forslag til lov om ændringer i lov om naturfredning, fremsat af ministeren for kulturelle anliggender. Der er en nøje sammenhæng mellem disse 2 lovforslag, idet der ved disse forslag er skabt rammerne for en administrativ opdeling af landet, hvorved byerne og de områder, der slutter sig til dem og har interesse for kommende byudvikling fremtidig vil blive inddraget under byudviklingsudvalg, der skal planlægge den kommende byudvikling; medens det øvrige land vil blive inddraget under fredningsplanområder og administreret af fredningsplanudvalg. Der er ved de 2 lovforslag skabt mulighed for et nært samarbejde mellem byudviklingsudvalg og fredningsplanudvalg, hvorved man kan opnå en forenklet administration. Den administrative opbygning er koordineret, ligesom de materielle regler for landbrugsområder med videres overgang til bymæssige bebyggelser og tilladelse til spredt bebyggelse på landet er undergivet ensartede regler i de 2 love. Reglernes udformning er i væsentlig grad baseret på de gode erfaringer, man

har med byudviklingsarbejdet i henhold til byreguleringsloven. På visse punkter er bestemmelserne for tilladelse til udstykning og bebyggelse klargjort på grundlag af erfaringerne fra årene siden byreguleringslovens gennemførelse i 1949.

I forslaget er der endvidere optaget forskellige bestemmelser fra et ændringsforslag til byreguleringsloven, som er genfremsat i oktober 1962 (lovforslag nr. 31) af partiet venstre og det konservative folkeparti. Dette gælder forslaget § 4 vedrørende indersoner, hvoraf det bl. a. fremgår, at det er pålagt byudviklingsudvalgene at fastsætte sådanne rammer for den kommende byudvikling, at der til enhver tid skal være et rimeligt udbud af byggegrunde. Endvidere gælder det bestemmelsen i forslaget § 15, hvor det sikres, at planlægningsarbejdet bliver løbende, idet planerne hvert 5. år skal gøres til genstand for fornyede overvejelser med henblik på eventuel revision og udvidelser af inder- og mellemzonerne. I øvrigt skal jeg henvide til lovforslaget og de dertil hørende udførlige bemærkninger.

Herefter skal jeg tillade mig at fremsætte *forslag til lov om ændringer i lov om byplaner*. (lovbekendtgørelse nr. 160 af 9. maj 1962).

Dette forslag er en konsekvens af forslaget til lov om regulering af bymæssige bebyggelser. Ændringen i byplanlovens § 2, stk. 2, nr. 10, følger af de tilsvarende foreslåede ændringer i naturfredningslovens § 22 samt udformningen af bestemmelserne i byreguleringslovens § 10 og følgende. Uanset at overgangen fra anvendelsen af et område som landbrug m. v. til bebyggelse normalt bør ske i henhold til beslutninger fra et byudviklingsudvalg eller et fredningsplanudvalg, vil bestemmelsen i byplanlovens § 2, stk. 2, nr. 10, ikke kunne undværes som middel for de enkelte kommunalbestyrelser til en detaljeret udformning af grænserne for de mindre bysamfund, hvor der ikke er særlige naturfredningsinteresser.

Endelig tillader jeg mig at fremsætte *forslag til lov om regionplanlægning*.

Regionplanlægning eller egnsplanlægning er dels gennemført for flere områder af landet og dels påbegyndt. Ved forslaget tilsigter man at støtte dette arbejde og udbygge det, idet de samtidig fremsatte

[Boligministeren.]

forslag til en ny byreguleringslov og en ændring af naturfredningsloven og den øvrige planlægning bl. a. i form af byplaner og § 35-udvalg i henhold til vejbestyrelsesloven yderligere gør en systematisk regionplanlægning hensigtsmæssig.

Ved forslaget lægges der stor vægt på den kommunale medvirken og indflydelse på dette regionplanarbejde i samarbejde med de særlige planlægningsorganer.

Da der er tale om en lovgivning på et hidtil ulovgivet område, har man alene givet de tilvejebragte regionsplaner vejledende karakter for kommunerne og for planlægningsmyndighederne, men det er på den anden side foreskrevet, at andre instanser skal redegøre for, om deres planlægning afviger fra regionplanen, og i så fald skal afvigelsen begrundes. Endvidere er der optaget en revisionsbestemmelse i lovforslaget.

På linje med, hvad der er tilfældet ved byudviklingsudvalg og fredningsplanudvalg, foreslås udgifterne ved regionplanudvalgenes arbejde afholdt af statskassen.

Idet jeg i øvrigt henviser til statsministerens redegørelse for jordlovsforslagene, skal jeg hermed anbefale alle 3 lovforslag til det høje tings velvillige behandling.

Ministeren for kulturelle anliggender (Bomholt): Herved har jeg den ære for det høje folketing at fremsætte *forslag til lov om ændringer i lov om naturfredning*.

Den højtærede statsminister har redegjort for baggrunden for det komplekse af love, som i dag bliver fremsat, og hvori lovforslaget om ændringer af naturfredningsloven indgår som et vigtigt og nødvendigt led.

Jeg vil gerne fremhæve, at de samfundsmæssige problemer, der er en følge af den stigende befolkningstilvækst og velstand samt den forestående nærmere økonomiske forbindelse med andre europæiske lande, i særlig grad er accelererende inden for de interesseområder, som varetages gennem naturfredningsloven.

Tilløb til en afhjælpning af nogle af disse problemer er i løbet af de sidste 4 år gjort ved gennemførelsen af 2 ændringslove til naturfredningsloven.

Efter at man siden 1937 i det væsentlige kun havde foretaget enkeltfredninger, blev

der ved loven af 1959 skabt grundlaget for en fredningsplanlægning af større områder.

Denne planlægning var i målsætningen tænkt som en konstruktiv og positiv planlægning, men det viste sig hurtigt, at den — selv hvor den blev forceret frem — havde svært ved at indhente den igangværende ududvikling, hvorunder landets naturlige og kulturelle landskabsværdier udnyttedes spekulationsmæssigt til skade for flertallet af landets borgere og med efterfølgende store krav om offentlige investeringer. Fredningsplanlægningen medførte reelt udpegningen af visse områder, der var af særlig høj kvalitet, og hvor udstykningsprojekter var risikofri, idet det i al fald kunne forventes, at der — hvis udstykningen ikke blev gennemført — ville blive ydet erstatninger i forbindelse med fredningssager.

Under hensyn hertil forsøgte man i 1961 at komme til at beherske denne udvikling. Resultatet heraf blev foruden en del værdifulde regulerende bestemmelser i forbindelse med nogle vigtigere landskabselementer — bl. a. vandløb, veje og søer — en bestemmelse i § 22, der i sit oprindelige oplæg også var til en vis grad generelt bebyggelsesregulerende, men som ikke blev afgørende forskellig fra de øvrige erstatningsforpligtende bestemmelser i naturfredningsloven.

Det blev endvidere følt som en mangel ved bestemmelsen, at dens anvendelse i for høj grad er baseret på et ikke fredningsmæssigt initiativ, og at afgørelserne som følge heraf er begrænset til mindre områder. Hertil kommer, at afgørelsen træffes ud fra et snævert fredningsmæssigt sigte. § 22 i sin nuværende skikkelse har altså ikke givet nogen støtte for fredningsplanlægningsarbejdet, og med hovedudgangspunkt i, at en effektiv planlægning, der tilgodeser samfundets interesser, er uforenelig med erstatninger for de ved planlægningen foretagne reguleringer, er dette måske ikke så mærkeligt.

Under hensyn hertil har regeringen udarbejdet forslag til en ændring af § 22 og heraf følgende ændringer af enkelte af lovens øvrige bestemmelser. Der er ikke herved tilsigtet en gennemgribende revision af naturfredningsloven. Det forberedende arbejde til en sådan vil blive fortsat af den i bemærkningerne til lovforslaget nævnte naturfredningskommission på grundlag af